

ARGUMENTUM

news opinion analysis

**SHBA: Është koha për
themelimin e Asociacionit të
komunave me shumicë serbe**

- Kina dhe Shqipëria në një marrëveshje monumentale për heqjen e vizave

- Suedi/Spanjë, sfida pa sensacione!

-2023 to be tougher for global economy IMF chief says

Të dashur lexues dhe ndjekës të Argumentum.al,

Argumentum.al tashmë nga muaji prill 2022 vjen në versionin e një reviste të përmuajshme politike-diplomatike të cilën mund ta shfletoni online.

Ky botim mujor ofron një kombinim të qartë të lajmeve në vend, rajon dhe botë, si dhe opinioneve dhe analizave për ngjarjet e zhvilluara përgjatë një muaji. Duke falënderuar secilin prej jush për vëmendjen dhe besimin ndaj medias tonë, ju premtojmë që do të vijojmë të sjellim për ju analizat objektive mbi zhvillimet kryesore në Vend, Rajon, Europë dhe në Botë.

Argumentum.al përpiqet të jetë burim autoritar i gazetarisë me analiza dhe komente mbi marrëdhëniet ndërkombëtare,

politikën botërore dhe një gamë të gjerë çështjesh me rëndësi globale duke sjelle materiale ekskluzive. Kjo falë edhe kontributit të disa prej emrave të njohur të politikës dhe publicistikës shqiptare dhe bashkëpunorëve të tjerë vendas dhe të huaj. Në të njëjtën kohë Argumentum.al është e hapur për komente e mendime të lexueseve të saj.

Lexoni falas mbi çështjet e brendshme dhe ndërkombëtare në revisten **Argumentum.al** në shqip dhe anglisht!

“Argumentum”, një proces intelektual ...

Marjana DODA
Kryeredaktore

Përmbajtja

03 REALPOLITIK

- Suedi/Spanjë, sfida pa sensacione! Kroacia në Schengen! Ec e ja, por dialog s'ka! “ Shkupi me 3 kunguj nën një sqetull!” Trampizmi “plagoset” në Uashington dhe në Brazil!

05 EDITORIAL

- Dialogu Prishtinë-Beograd/ SHBA: Është koha për themelimin e Asociacionit të komunave me shumicë serbe

07 JO VETËM LAJMI

- IFIMES: A mund të përjetojë Kosova të njëjtin fat si Afganistani dhe Iraku?

10 OP/ED

- Kina dhe Shqipëria në një marrëveshje monumentale për heqjen e vizave

13 FOKUS

- Ish-zyrtari i arrestuar i FBI-së dhe lidhjet me Shqipërinë

16 RAJONI

- Kosovë/ Gjashtë kushtet e Albin Kurtit për krijimin e Asociacionit

ENGLISH EDITION

20 REALPOLITIK

- Why Balkans in Davos? Like day and night!
No news for our Resolution in Strasbourg! General “Winter” also failed!

25 ENGLISH TOP NEWS

- FP’s Chairman Meta says resignation of Edi Rama identified in the “McGonigal Affair” is a compulsory action

24 IN FOCUS

- Albania will host “Defender Europe 2023” military exercise
- DP Deputy says Moscow is interested in a destabilized Balkans, while Serbia will recognize Kosovo when it is no longer dependent on Russia
- Albanians and Chinese will travel without visas after agreement sealed by two governments

25 BALKAN OVERVIEW

- THE TIME FOR ESTABLISHING THE ASM IS NOW

25 GLOBAL NEWS

- 2023 to be tougher for global economy IMF chief says

Suedi/Spanjë, sfida pa sensacione! Kroacia në Schengen! Eceja, pordialogs'ka! "Shkupime 3 kunguj nënjës qetull"! Trampizmi "plagoset" në Uashington dhe në Brazil!

REALPOLITIK "FLASH" NO. 61

2 - 16 JANAR 2023

EKSKLUZIVISHT PER ARGUMENTUM

Shkurt dhe Shqip mbi 5 ngjarjet kryesore diplomatike me vetëm 1000 fjalë nga analisti i njohur diplomatik

DR. JORGJI KOTE MJESHTER I MADH

1. Suedi/Spanjë, sfida pa sensacione pritet të jetë Presidencën e radhës e BE-së nga Suedia për gjysmën e parë dhe Spanja për gjysmën e dytë të vitit 2023. Themi kështu, sepse siç e përmendëm dhe në rubrikën e kaluar, Presidencën Çeke i realizoi të gjitha objektivat e saj, që shtrihen dhe në vitin 2023, përfshirë në veçanti Ballkanin Perëndimor. Kësisoj, Suedisë dhe më vonë Spanjës, nuk i mbetet ndonjë kulminacion tjetër apo arritje sensacionale; veç zbatimit dhe vijimit të punës së bërë deri tani nga gjithë BE-ja. Natyrisht agresioni rus në Ukrainë me pasojat e tij në të gjitha fushat do të vazhdojë të jetë në qendër të vëmendjes, krahas masave të tjera të gjithanshme politike dhe ekonomike për shmangien e pasojave të saj të mëdha. Po, highlight politik dhe diplomatik pritet të jetë Samiti II i Komunitetit Politik European (KPE) në Moldavi, ca më tepër për të bërë specifikimet e rastit lidhur me karakterin dhe objektivat e tij që mbeten ende të paqarta. Po ashtu, në Ballkanin Perëndimor "topi" tanimë do të luhet në portën e vendeve të tij. Shqipëria dhe Shkupi do të vijo-

jnë me fazën e skanimimit, në pritje të fillimit të vërtetë të negociatave, shpresojmë më 1 Janar 2024; Shkupi duhet të bëjë ndryshimet e nevojshme kushtetuese, me qëllim që të hiqet përfundimisht vetoja bullgare mbi të; me Kosovën do të pritet liberalizimi i vizave me formalitetet teknike të rastit, sepse vendimi politik është marrë, ndërsa Bosnia me procedurat përkatëse si vend kandidat për në BE me plot "detyra shtëpie".

Problem shqetësues mbetet Dialogu Prishtinë – Beograd, por ai i kapërcën kufijtë e Presidencës suedeze dhe spanjolle të BE-së.

Ja pse, ndryshe nga presidencat franceze dhe çeke, ato suedeze dhe spanjolle do të jenë rutinore dhe pa ndonjë aspekt të veçantë, natyrisht nëse nuk del ndonjë e papritur tjetër gjatë vitit.

2. "3 Kunguj nënjës qetull" do të mundohet të mbajë Maqedonia e Veriut këtë vit; ajo kryeson Nismën e Kartës së Adriatikut me 5 vende, tre prej të cilave janë në NATO, OSBE-në në një periudhë plot sfida dhe ndryshimin e Kushtetutës, me qëllim që të zbatohet Marrëveshja me Sofjen për t'i hapur rrugën çeljes së negociatave. Shumë e vështirë për lidhësin politik në Shkup,

nisur dhe nga gjendja e vështirë politike brenda vendit, përballë kërkesave të opozitës për zgjedhje të parakohshme. Më të vështira politikisht janë ndryshimet kushtetuese, sepse Karta e Adriatikut dhe OSBE-ja realisht janë më shumë formalitete diplomatike, pë ndonjë ndikim dhe interes publik.

Sepse OSBE-ja nuk është më ajo e 20 viteve më parë, pesha dhe roli i saj ka rënë ndjeshëm; krijimi i Komunitetit të ri Politik European mund të shihet dhe si një përpjekje për zëvendësimin e OSBE-së, tani që Rusia e “ka shkelur atë me të dyja këmbët”. Nuk thonë kot “ nuk mbahen dy kunguj nën një sjetull” e jo më tre, sa ka tani Maqedonia e Veriut!

3. “Ec e ja, po dialog s’ka”! Kështu mund të thuhet për odisenë e dialogut politik Prishtinë – Beograd; zhurmë, fjalë, ec e jake pa fund nga Brukseli, Uashingtoni, Berlini, Parisi drejt Beogradit dhe Prishtinës, me thirje për dialog por dialog s’ka! Ka vetëm monologë, veç njeri e veç tjetri. Me premtimin që në Mars të bëhet Marrëveshja përfundimtare. Çfarë wishful thinking ose “ dëshirore”! Kur jo vetëm gjuha që përdoret në Beograd, por sidomos gjendja në terrenin konkret flet vetëm për mosmarrëveshje, kërcënime, presione... Serbia vazhdon të

përdorë gjuhë të drunjtë, me asnjë shenjë distancimi nga e kaluara kriminale, asnjë afrim drejt njohjes së Kosovës por me zell drejt çnjohjeve! Vuçiq prapë deklaroi sapo takoi Këshilltarin e Lartë të Departamentit Amerikan të Shtetit, Zotin Chollet se 500 herë do ta them se nuk e njohim Kosovën!

Dhe prapë SHBA dhe BE vazhdojnë ta mbajnë “ ta përkëdhelin dhe mbajnë me hatër” Beogradin, në emër të stabilitetit. Nuk na mbetet gjë tjetër, veçse të themi “ Inshallah” për këtë dialog vendimtar!

4. Kroacia në Schengen! Më 1 Janar, Hapësira “Schengen” u zgjerua me hyrjen e Kroacisë në këtë zonë të madhe të lirisë. Sukses vërtet i madh historik politik, ekonomik dhe diplomatik i Kroacisë; ajo është bërë vërtet pikë reference dhe për integrimin tonë në BE. Në fakt, gjithmonë ajo ka qenë në pararojë. I mbaroi në një kohë rekord negociatat, brenda 4 viteve më 2008; u vonua vetëm për shkak të bllokadës slovene për pesë vit rresht. Sivjet bën 10 vjet që është antarësuar në BE. Sukses i bujshëm në këtë jubile! Ndërsa ne mburremi se BE-ja bëri një Samit në Tiranë, 13 vite mbas kërkesës sonë për antarësim, Kroacia ka bërë plot samite të tilla, shumë më herët, ama pa bujë e pa zhurmë!

5. Trampizmi “ plagoset” në Uashington dhe në Brazil! Vërtet, pas humbjes së Senatit dhe dështimit të “ valës së kuqe” në Kongres, ku fitoi fare ngushtë, Trump dhe republikanët pësuan një shuplakë tjetër politike javën e kaluar në Kongres. Vetëm mbas 15 raundeve me debate të ashpra u zgjodh Kryetari i ri i Kongresit, republikani Kevin McCarthy. Ama pas shumë lëshimeve ndaj kundërshtarëve të tij, çka i dobëson pozitat e tij dhe të republikanëve në vendimarrje. Dështimin tjetër jashtë vendit, Trumpi e pësoi në Brazil, ku “ vëllai” i vet politik Bolsonaro humbi përballë socialistit Lula. Ky i fundit erdhi për herë të tretë në pushtet, si për të vërtetuar thënien “ E treta, e vërteta”! Një javë pas inaugurimit të Lulas, mijra mbështetës të Bolsonaro mësynë dhe plaçkitën mjediset e parlamentit brazilian dhe institucioneve të tjera të larta. Një imitim i keq i 6 Janarit 2021 në Capitol Hill në Uashington, duke dhënë një imazh të keq për demokracinë braziliane, mu në zemër të saj! Me të drejtë u dënua nga të gjitha anët politike nga SHBA-të dhe Europa, por jo Trumpi. Brenda vendit, vetëm 20 për qind e mbështetin këtë rebelim ndaj një qeverie të ligjshme e të zgjedhur demokratikisht. Këto janë humbje të dhimbshme për Trump dhe trampizmin në përgjithësi, ogur jo i mirë për kandidaturën e tij për zgjedhjet e ardhshme presidenciale 2024. Gjithsesi, ka vend dhe kohë për të nxjerrë mësimet e duhura, sepse gjithçka do të varet nga ecuria e demokracive në SHBA dhe e Lulas në Brazil gjatë dy viteve të ardhshme.

Dialogu Prishtinë-Beograd

SHBA: Është koha për themelimin e Asociacionit të komunave me shumicë serbe

Nga: Derek Chollet, Këshilltar i Departamentit amerikan të Shtetit dhe Gabriel Escobar, I dërguari i posaçëm i SHBA-së për Ballkanin Perëndimor

Derek Chollet, këshilltar i Departamentit amerikan të Shtetit dhe Gabriel Escobar, i dërguar i Posaçëm amerikan për Ballkanin Perëndimor, i bënë thirrje Kosovës të themelojë Asociacionin e komunave me shumicë serbe, duke e siguruar atë se ky mekanizëm nuk e cenon Kushtetutën, sovranitetin, pavarësinë ose institucionet demokratike të saj.

Në një shkrim të përbashkët diplomatësh amerikanë thanë se Kosova dhe Serbia duhet të pranojnë propozimin evropian për normalizimin e marrëdhënieve ndërmjet tyre që do të ndërpriste ciklin e krizave dhe konfrontimit dhe të çonte përpara me vendosmëri integrimin e tyre evropian.

“Kjo është mundësi historike që

ne besojmë të dyja palët duhet ta shfrytëzojnë”, thuhet në shkrim në të cilin theksohet se ndër detyrat më thelbësore mbetet zbatimi i marrëveshjes për Asociacionin e komunave me shumicë serbe.

SHKRIMI I PLOTË:

Shtetet e Bashkuara të Amerikës dhe Bashkimi Evropian i kanë vënë theks të ri integritetit të Ballkanit Perëndimor në familjen transatlantike. Në shkurt të vitit 2022, presidenti Biden dhe kancelari Scholz deklaruan se janë të përkushtuar “për të përmbyllur çështjen e integritetit të Ballkanit Perëndimor... që më në fund të realizohet një Evropë e tërë, e lirë dhe në paqe”.

Ndër qëllimet tona më të rëndësishme në Ballkanin Perëndimor është të ndihmojmë në krijimin e kushteve për marrëdhënie të shën-

deshme, paqësore dhe të qëndrueshme ndërmjet Serbisë dhe Kosovës. Gjatë javëve të shkuara, së bashku me Francën, Gjermaninë, Italinë dhe BE-në, kemi udhëtuar në Beograd dhe Prishtinë për t'i inkurajuar të dyja palët që ta pranojnë propozimin e BE-së për të dyja vendet që të normalizojnë marrëdhëniet, ta ndërpresin ciklin e krizave dhe konfrontimit dhe të çojnë përpara me vendosmëri integrimin e tyre evropian. Kjo është mundësi historike që ne besojmë të dyja palët duhet ta shfrytëzojnë.

Ndër detyrat më kritike mbetet zbatimi i marrëveshjes për Asociacionin e komunave me shumicë serbe. Ka pasur shumë diskutime për Asociacionin dhe ka ardhur koha të tregohet qartë se çka është ky Asociacion e çka jo. Në përgjithësi, Asociacioni do të

ishite strukturë për komunat me popullatë me shumicë etnike serbe për t'i bashkërenditur çështjet dhe shërbimet si: arsimit, kujdesi shëndetësor, planifikimi urban dhe rural dhe zhvillimi ekonomik lokal – me fjalë të tjera, funksionet për të cilat të gjitha komunat në Kosovë janë përgjegjëse. Është mënyrë për përmirësimin e jetës së përditshme të qytetarëve, krijimin e besimit ndërmjet serbëve etnikë dhe qeverisë qendrore, sigurimin e lidhjeve më të mira ndërmjet veriut dhe pjesës tjetër të vendit dhe krijimin e mekanizmave për serbët për pjesëmarrje më të madhe në jetën shoqërore të Kosovës. Po aq e rëndësishme, zbatimi i marrëveshjes për Asociacionin është obligim i mbetur, ligjërish i detyrueshëm, ndërkombëtar, për të cilën kërkohet veprim nga Kosova, Serbia dhe BE-ja dhe zotim ekzistues të Shteteve të Bashkuara në mbështetje të dialogut të lehtësuar nga BE-ja.

Zotimi i Kosovës për ta krijuar Asociacionin nuk e cenon Kushtetutën e saj, as nuk kërcënon sovranitetin, pavarësinë ose institucionet demokratike të saj. Ne e kundërshtojmë rreptësisht krijimin e çfarëdo etniteti që i përngjan Republikës serbe në Bosnjë dhe Hercegovinë (BH); Bashkësia ndërkombëtare nuk po kërkon të imponojë një zgjidhje. Në vend të kësaj, ne po kërkojmë nga Kosova që ta ofrojë vizionin e saj për këtë Asociacion dhe jemi të gatshëm të ofrojmë ekspertizë dhe mbështetje politike për të siguruar që ajo funksionon në interesin më të mirë të kosovarëve. Përfaqësuesi i Posaçëm i BE-së ka vënë në pah se ekzistojnë 14 aranzhime të ngjashme brenda Bashkimit Evropian – asnjëri nga to nuk cenon sistemet evropiane të qeverisjes efektive. Brenda kornizës së dialo-

gut të lehtësuar nga BE-ja, Kosova mund të refuzojë opsionet që kërcënojnë strukturën e saj ligjore, por nuk mund të refuzojë zotimet e saj. Si vendi më prokosovar në botë, Shtetet e Bashkuara të Amerikës janë të përkushtuara të mbështesin popullin e Kosovës për të siguruar që struktura e saj kushtetuese dhe ligjore nuk cenohet.

Si do të dukej Asociacioni? Komunat me interesa, gjuhë dhe kulturë të përbashkët do të mund të punonin në mënyrë më efektive bashku për t'i adresuar sfidat e përbashkëta në ofrimin e shërbimeve publike, nëpërmjet ekonomive të shkallës dhe shkëmbimit të praktikave më të mira. Për shembull, komunat do të mund të hartojnë kurrikulë në gjuhën serbe për shkollat lokale në disa komuna e të mos veprojnë në vakum dhe duke bërë punë të dyfishtë. Bashkëpunimi i tillë është në përputhje me vendimin e Gjykatës Kushtetuese të vitit 2015 për zotimin për Asociacion dhe parimet e qeverisjes së mirë të ushtruara nëpër vendet e tjera në Evropë.

Çka nuk do të ishte Asociacioni? Nuk do t'ia shtonte Qeverisë së Kosovës një shtresë të re të pushtetit ekzekutiv dhe legjislativ. Ky parim i rëndësishëm daton që nga propozimi i Ahtisaarit. Komunat bashkëpunojnë në bashkëmenaxhimin e juridiksioneve brenda institucioneve dhe strukturave legjitime kosovare. Duke lejuar komunat e caktuara që në mënyrë më efektive të ushtrorjnë kompetencat që tashmë i kanë, kjo do të mënjanonte nevojën që qytetarët kosovarë të kërkojnë shërbime nga strukturat paralele ilegale – siç bëjnë shumë veta tani – dhe do të ruante transparencën dhe ligjshmërinë e strukturës së re sipas dhe brenda ligjit kosovar. Dhe çdo

mbështetje dhe ndihmë që Serbia do t'ia ofronte komunitetit serb të Kosovës do të duhej të ishte transparente dhe të shkonte përmes këtyre kanaleve legjitime dhe të lejuara.

Po ashtu, është me rëndësi të vihet në pah se një Asociacion i komunave me shumicë serbe nuk do të ishte njëetnik. Këto do të ishin komuna me shumicë serbe ku jetojnë jo vetëm serbët etnikë, por edhe grupet e tjera – shqiptarë, boshnjakë dhe të tjerë – të drejtat e të cilëve gjithashtu duhet të sigurohen dhe mbrohen. Anëtarët e Asociacionit do të ishin zyrtarë lokalë tashmë të zgjedhur si përfaqësues të të gjithë banorëve në komunat e tyre. Ndër shqetësimet kryesore të Gjykatës Kushtetuese të Kosovës ishte çështja se si të sigurohej që Asociacioni mbetet i hapur për të gjitha etnitë dhe të ishte plotësisht brenda strukturës së kornizës ligjore të Kosovës dhe ajo bëri thirrje që propozimi fillestar të përshtatej e të mos hidhej poshtë, si dhe theksoi obligimin për krijimin e një asociacioni të tillë sipas marrëveshjes së Brukselit.

Si mikja dhe aleatja më e afërt e Kosovës, ne besojmë se duke punuar për themelimin e Asociacionit, Kosova do të përmbushë një element kritik të nevojshëm për ndërtimin e të ardhmes së saj të drejtë si shtet sovran, shumëetnik dhe i pavarur, i integruar në strukturat euroatlantike. Jemi të gatshëm që ta mbështesim Kosovën për ta përmbushur këtë zotim dhe do të qëndrojmë krahu vendit tuaj në çdo hap. E ardhmja e Kosovës dhe Serbisë – dhe e të rinjve të saj që tash po shikojnë kah vendet e jashtme për mundësi – mund të jetë e ndritur në një Evropë „të tërë, të lirë dhe në paqe”. Krejt çka duhet është që ta shfrytëzojmë këtë moment së bashku.

IFIMES: A mund të përjetojë Kosova të njëjtin fat si Afganistani dhe Iraku?

Në dritën e tensioneve të fundit që rrezikojnë të eskalojnë në një konflikt të ri, IFIMES bëri një analizë të situatës aktuale në Kosovë. Ne sjellim pjesët më të rëndësishme dhe më interesante të analizës së gjerë të titulluar “Kosova 2023: Zbatimi i marrëveshjeve të Brukselit dhe Uashingtonit – Rruga drejt paqes së qëndrueshme dhe stabilitetit afatgjatë”.

Zhvillimet e fundit në veri të Kosovës të kujtojnë ngjarjet e viteve nëntëdhjetë të shekullit të kaluar dhe kërcënojnë të eskalojnë në konflikt. Gjatë disa viteve të fundit ka pasur një mungesë të dukshme të dialogut të ndërmjetësuar nga BE-ja ndërmjet Beogradit zyrtar dhe Prishtinës. Përgjegjësia nuk qëndron vetëm tek pjesëmarrësit në dialog, por edhe tek BE-ja dhe gjithë bashkësia ndërkombëtare, e cila është dëshmuar të jetë inerte dhe jo efektive në Kosovë dhe në Ballkanin Perëndimor. Miliarda euro/dollarët e parave të taksapaguesve të BE-së dhe SHBA-së që u shpenzuan kanë dhënë rezultate modeste.

Situata e krijuar në Kosovë ka historinë e saj. Republika e Serbisë ka lëshuar targa edhe për banorët e komunave në territorin e Kosovës dhe ato janë të vlefshme deri më 14 shtator 2021. Autoritetet e Kosovës në mënyrë të njëanshme kanë futur targa provuese për automjetet nga Serbia duke u thirrur

në parimin e “reciprocitetit” në lidhje me heqjen e targave. , sepse autoritetet e Kosovës kanë synuar të heqin targa me shenja të komunave serbe. Nën ndërmjetësimin e BE-së u ra dakord për një afat njëvjeçar për zgjidhjen e problemit, pavarësisht marrëveshjes fillestare për lirinë e lëvizjes, të cilën Beogradi dhe Prishtina e kishin ndërmjetësuar në Bruksel. Situata vazhdoi të përshkallëzohej pasi serbët e Kosovës nuk u lejuan të votojnë në zgjedhjet parlamentare dhe presidenciale në Serbi.

Kur skadoi marrëveshja e përkohshme e ndërmjetësuar me ndërmjetësimin e BE-së për targa, autoritetet e Kosovës filluan të njoftojnë se do të sanksionojnë shoferët që drejtojnë automjete me targa serbe dhe do t’i konfiskojnë automjetet e tilla. Kjo shkaktoi rezistencë të fortë në mesin e serbëve, veçanërisht në veri të Kosovës. Përfaqësuesit serbë janë tërhequr nga institucionet e Kosovës dhe kryetarët e katër komunave në veri të Kosovës kanë dorëzuar dorëheqjen. Policët serbë u tërhoqën nga forca policore e Kosovës. Autoritetet e Kosovës u përpoqën të organizojnë zgjedhje urgjente lokale në katër komuna në veri me popullatë kryesisht serbe për të zgjedhur kryetarët e rinj dhe për të plotësuar pozitat e lira të kryetarëve të komunave, gjë që hasi në mosmiratim nga popullata dhe çoi në ngritje të pakënaqësisë me aktivitetet e tilla.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve i Kosovës (KQZ) u përpoq me ndihmën e forcave speciale të policisë së Kosovës të organizonte përgatitjet për zgjedhjet e jashtëzakonshme lokale në veri të Kosovës, por u pengua fizikisht nga kjo. KQZ-ja vazhdoi veprimtarinë e saj në veri të Kosovës, e cila shkaktoi revoltë të fortë të popullatës serbe lokale dhe evoluoi në kryengritje të përgjithshme. Zgjedhjet urgjente lokale për këtë arsye u shtynë deri më 23 prill 2023 dhe partitë serbe do t'i bojkotojnë sërish nëse nuk krijohet ambient për mbajtjen e zgjedhjeve, pra nëse nuk arrihet marrëveshje politike. Ngritja e barrikadave pa soi si kundërpërgjigje ndaj arrestimit të tre serbëve, dhe veçanërisht të pjesëtarit deri vonë të forcës policore të Kosovës, Dejan Pantiq. Rreth pesëmbëdhjetë barrikada u ngritën në vende të ndryshme. Autoritetet e Prishtinës kërcënuan se policia do t'i largojë me forcë barrikatadat, por më pas kërkuan nga KFOR-i që t'i largojë barrikatadat.

A mund të përjetojë Kosova të njëjtin fat si Afganistani dhe Iraku?

Serbia është e rrethuar me vende anëtare të NATO-s dhe është e vetëdijshme për pozicionin e saj. Duke u mbështetur në përvojën e saj historike, ajo nuk dëshiron të jetë e para që fillon ndonjë konflikt të ri dhe të mbajë barrën dhe përgjegjësinë për fillimin e një konflikti. Për sa i përket historisë së saj moderne, zhvillimi ekonomik i Serbisë është në zenitin e tij historik me investime të huaja rekord në vitin 2022 që arrijnë në më shumë se katër miliardë euro. Një pjesë e opozitës serbe dhe partive politike shqiptare përmes Listës Srpske (SL) /Lista Serbe/ rregullisht tentojnë të lajnë hesapet me presidentin serb Aleksandar Vuçiq (SNS). Një konflikt i ri i mundshëm për Kosovën nuk do të kishte karakter lokal dhe do të përhapej me shpejtësi. Pyetja që shtrohet është nëse elitat politike të Kosovës janë të gatshme ta shtyjnë të ardhmen e Kosovës për hir të politikave të tyre të papërgjegjshme.

Analistët besojnë se Serbia nuk dëshiron të përsërisë gabimet e së kaluarës. Një konflikt mund të fillojë nga disa palë të tjera, jo vetëm Serbia dhe Kosova, pra serbët dhe shqiptarët. Lufta në Ukrainë ka treguar se ekzistojnë qendra kundërshtare policentrike të pushtetit, të cilat kanë interes për përshkallëzimin e konflikteve në pjesë

të ndryshme të Evropës. Lufta e Ukrainës nuk duhet të “kopjohet” në Ballkan, i cili ende nuk i ka shëruar plagët nga luftërat e mëparshme. Lëvizjet e njëanshme mund të çojnë në përshkallëzim.

Një pikë shqetësuese është informacioni se një pjesë e establimentit në Uashington po shqyrton opsionin e tërheqjes së trupave amerikane nga Kosova, siç është bërë në Afganistan dhe Irak. Një skenar i tillë nuk do të ishte i mirë as për Kosovën dhe as për Evropën Juglindore, sepse prania e SHBA-së është garantues i paqes dhe stabilitetit relativ në atë pjesë të Evropës. Kosova dhe qytetarët e saj kanë të drejtë për të ardhmen e tyre dhe strukturat politike nuk duhet të lajnë me të. Situata në Kosovë ilustron më së miri përmes faktit se Kosova ende ka një regjim vizash me vendet anëtare të BE-së, madje edhe me Bosnjën dhe Hercegovinën. Kjo është pamja reale e Kosovës sot. Më e rëndësishmja në këtë moment është se serbët në barrikatadat e ngritura i janë përgjigjur apelit të presidentit serb Aleksandar Vuçiq për heqjen e barrikadave dhe organet e drejtësisë së Kosovës kanë liruar nga paraburgimi Dejan Pantiqin, arrestimi i të cilit ka qenë shkak për ngritjen e barrikadave. Përfundimisht, arritja e ndonjë progresi do të kërkonte përfundimin e gjenerimit të rregullt të krizave në Kosovë.

Shtyrja e konfliktit

Themelimi i Bashkësisë së Komunave Serbe (ZSO) është kusht i vendosur nga Lista Serbe (SL) për kthimin e serbëve në institucionet e Kosovës, kusht për heqjen e barrikadave është tërheqja e Njësisë Speciale të Policisë së Kosovës nga veriu dhe lirimi nga tre serbët që ishin arrestuar. Autoritetet e Kosovës i dhanë garanci BE-së dhe SHBA-së se nuk do të ketë arrestime të serbëve për pjesëmarrje në protesta dhe ngritjen e barrikadave, të cilat hapën rrugën për heqjen e barrikadave. Ndërkohë që barrikatadat janë hequr, tensionet dhe mosbesimet kanë mbetur.

Analistët mendojnë se incidentet në Kosovë duhet të kuptohen jashtëzakonisht seriozisht dhe se duhet të ndërmerren të gjitha masat e nevojshme që ato të mos përsëriten, sepse situata aktuale në rajon dhe Evropë, në kontekstin e krizës në Ukrainë, është reale. Sfidat dhe kërcënimi i sigurisë. Një metodë e tillë e zgjidhjes së krizave të krijuara vetëm e shtyn një konflikt, i cili po bëhet gjithnjë e më i sigurt.

30 vjetori i vendosjes së marrëdhënieve diplomatike/ Shqipëria do të hapë ambasadë në Ukrainë

Shqipëria do të ketë së shpejti ambasadën e saj në Kiev, në kryeqytetin e Ukrainës.

Kështu njoftoi ministrja për Evropën dhe Punët e Jashtme e Shqipërisë, Olta Xhaçka, në kohën kur po shënohet 30 vjetori i vendosjes së marrëdhënieve diplomatike mes dy vendeve.

“Shqipëria do të mbështesë Ukrainën dhe popullin e saj me maksimumin e aftësive të saj derisa të triumfojë kundër luftës së paligjshme të agresionit të Rusisë. Shqipëria dhe Ukraina i përkasin familjes së kombeve të lira dhe demokratike dhe të dyja kanë një të ardhme në familjen Euro-Atlantike”, shkroi Xhaçka në një postim në Facebook.

Që prej 24 shkurtit të vitit 2022 kur nisi pushtimi rus i ukrainës, Shqipëria, anëtare e NATO-s që nga viti 2009, është rreshtuar me këtë aleancë ushtarake dhe me Bashkimin Evropian në mbështetje të Ukrainës.

Në kuadër të kësaj mbështetje janë miratuar disa vendime, që lejojnë shtetasit e Ukrainës të hyjnë dhe qëndrojnë pa leje të qëndrimit në Shqipëri për një periudhë 1 vjeçare si dhe krijimin e një task-force për të menaxhuar aplikimet për mbrojtje ndërkombëtare për shtetasit që vijnë nga Ukraina.

Autoritetet shqiptare gjithashtu kanë përkrahur rezolutën e Asamblesë së Përgjithshme të OKB-së që dënon pushtimin rus të Ukrainës dhe, së voni, kanë ndërmarrë një iniciativë për dokumentimin dhe hetimin e krimeve të luftës në Ukrainë, përmes OKB-së.

Para fillimit të luftës dhe sanksioneve që u vendosën ndaj Rusisë, sipas të dhënave të Instituti të Statistikave (INSTAT), Shqipëria ka importuar mbi 40 për qind të totalit të drithërave nga Ru-

sia, ndërsa 4 për qind nga Ukraina.

Sipas ambasadës ukrainase në Tiranë, që nga shkurti i vitit 2022, në Shqipëri janë strehuar afërsisht 3 mijë shtetas ukrainas.

Më 3 maj të vitit që shkoi, presidenti ukrainas Volodymyr Zelensky iu drejtua me një fjalim online Kuvendit të Shqipërisë. Përveç falenderimit për mbështetjen, ai kërkoi që t'u ndalohej hyrja në Shqipëri, turistëve rusë.

Kjo kërkesë nuk u mor parasysh nga qeveria shqiptare.

Marrëdhëniet diplomatike mes dy vendeve janë vendosur më 13 janar 1993, ndërsa Ukraina ka hapur ambasadën e saj në Tiranë në shtator të vitit 2020.

Ambasador i saj është emëruar Volodimir Shkurov, i cili është ende në detyrë.

Në Ukrainë, në rajonin e Odesës jetojnë rreth 3500 shqiptarë.

Kina dhe Shqipëria në një marrëveshje monumentale për heqjen e vizave

Dr. MARSELA MUSABELLIU

Më 16 janar 2023 u firmos zyrtarisht “Marrëveshja për heqjen reciproke të vizave” ndërmjet Kinës dhe Shqipërisë. Kjo marrëveshje përcakton se shtetasit e të dy vendeve nuk do të kenë nevojë për vizë nëse qëndrojnë në vendin tjetër deri në 3 muaj. Marrëveshja hyn në fuqi pasi palët të kenë përfunduar procedurat e brendshme ligjore të nevojshme, dhe sipas kryeministrit shqiptar pas 30 ditëve nga nënshkrimi i marrëveshjes, kjo lehtësi për qytetarët e të dy vendeve do të jetë e aplikueshme në praktikë. Republika Popullore e Kinës dhe Shqipëria janë dy vende që kanë një histori të gjatë bashkëpunimi, e cila me kohën është transformuar në miqësi tradicionale. Midis dy shteteve duket se ekziston dëshira për të çuar përpara marrëdhëniet mbi bazat e mirëkuptimit të ndërsjellë. Në këtë aspekt lehtësimi i kalimit ndërkufitar bëhet një hap i jashtëzakonshëm për të thelluar dhe zgjeruar këto marrëdhënie të cilat mbartin shenja optimizmi dhe entuziazmi për potencialin që mund të kenë shkëmbimet dypalëshe në epokën e re.

Angazhimi i Ambasadës së Republikës Popullore të Kinës në Shqipëri ka qenë tejet intensiv në realizimin e kësaj marrëveshjeje. Në fakt, po të shohim takimet e ambasadorit z. Zhou Ding, me instancat më të larta të vendimarrjes politike të Shqipërisë, vihet re vendosmëria dhe qasja e tij proaktive në arritjen e rezultateve konkrete në marrëdhëniet dypalëshe. Në çdo shfaqje publike dhe takime, ambasadori Zhou ka shprehur se vendi i tij është i gatshëm të nxisë në mënyrë efektive shkëmbimet dhe bashkëpunimin ndërmjet dy vendeve në fushat e ekonomisë, tregtisë, turizmit, kulturës e arsimit dhe do të thellojë më tej miqësinë ndërmjet dy popujve. Në fakt kjo marrëveshje, është si shënon z.Zhou një “dhuratë e madhe” për popullin shqiptar në fillim të vitit të ri 2023.

Si u arrit deri këtu?

Autoritetet kineze kanë qenë përherë të gatshme të zgjasin dorën e bashkëpunimit me Shqipërinë, dhe kjo marrëveshje është një rezultat i vitesh pune dhe komunikimi mes palëve. Ky është një zhvillim i rëndësishëm në marrëdhëniet kino-shqiptare si dhe një tjetër ilustrim i miqësisë mes dy vendeve. Gjatë vitit 2022, ekipet kineze dhe shqiptare kanë punuar së bashku për ta realizuar nënshkrimin e saj.

Angazhimi i Ambasadës së Republikës Popullore të Kinës në Shqipëri ka qenë tejet intensiv në realizimin e kësaj marrëveshjeje. Në fak, po të shohim takimet e ambasadorit z. Zhou Ding, me instancat më të larta të vendimmarrjes politike të Shqipërisë, vihet re vendosmëria dhe qasja e tij proaktive në arritjen e rezultateve konkrete në marrëdhëniet dypalëshe. Në çdo shfaqje publike dhe takime, ambasadori Zhou ka shprehur se vendi i tij është i gatshëm të nxisë në mënyrë efektive shkëmbimet dhe bashkëpunimin ndërmjet dy vendeve në fushat e ekonomisë, tregtisë, turizmit, kulturës e arsimit dhe do të thellojë më tej miqësinë ndërmjet dy popujve. Në fakt kjo marrëveshje, është si shënon z.Zhou një “dhuratë e madhe” për popullin shqiptar në fillim të vitit të ri 2023.

Po të kthehemi pak në kohë, në fund të vitit 2021, Këshilltari i atëhershëm i Shtetit dhe Ministri i Jashtëm i Kinës, Wang Yi, pati një vizitë të suksesshme në Shqipëri ku nënvizoi sërish gatishmërinë e qeverisë kineze për thellim bashkëpunimi të dobishëm në fusha të ndryshme.

Forumet e shumta në kuadër të nismës “Një brez, një rrugë” kanë vënë theksin mbi faktin se formalitetet e udhëtimit (që përfshijnë imponimin, përpunimin dhe menaxhimin e vizave, formalitetet kufitare dhe rregulloret doganore) përbëjnë pengesa të theksuara logjistike. Për këtë aspekt në Kinë janë ngritur dhjetëra grupe pune në mënyrë që të arrihen lehtësime për bashkëpunim, dhe një nga këto lehtësime është heqja e vizave.

Nismat kineze si “Motor i dyfishtë”: Shqipëria është pjesë e dy nismave kineze, njëra globale “Një brez, një rrugë” dhe tjetra rajonale Kinë-Evropë Qendrore dhe Lindore (Kinë-EQL). Këto platforma tejet aktive të multilateralizmit kanë hapur terrene të reja bashkëpunimi midis vendeve anëtare. Kina ka suportuar gjerësisht efektin shtytës të këtyre nismave në mënyrë që të shërbejnë për të ndihmuar vendet e rajonit tonë të arrijnë në përfitime të shumta. Nga pala kineze këto dy nisma janë quajtur “Motor i dyfishtë” dhe rruga më efikase për të arritur rezultatet e dëshiruara dhe për të përkthyer potencialin e bashkëpunimit në rezultate të prekshme.

Platforma Kinë-EQL, që prej vitit 2012 ka qenë një mekanizëm rajonal tejet aktiv në komunikimin politik. Samitet e nivelit të lartë Kinë-EQL kanë dëshmuar një ndërveprim të intensifikuar nga të dyja palët me zhvillime premtuese vit pas viti për marrëdhëniet

Kinë-Shqipëri. Në vitin 2017, në Samitin e Sofies në kuadër të nismës Kinë-EQL, kryeministri kinez Li Keqiang i shprehu kryeministrit Edi Rama se Kina është e vendosur të punojë me Shqipërinë për të përsheptuar përafrimin e strategjive të tyre të zhvillimit dhe për të ngritur lidhjet dypalëshe në një nivel të ri. Në vitin 2018, qeveria shqiptare zbatoi politikën e heqjes së vizave për shtetasit kinezë gjatë sezonit turistik (6 muaj) dhe në fund të vitit 2019, ajo filloi heqjen e vizave gjatë gjithë vitit për shtetasit kinezë. Vetëm heqja e vizave për 6 muaj, bëri që turistët kinezë në Shqipëri të rriten gjatë vitit 2018 me +48%.

Lehtësimi i vizave është pjesë e strategjisë së zhvillimit të turizmit të Rrugës së Mëndafshit, ose nismës “Një brez, një rrugë”. Që prej shpalljes së saj në vitin 2013, Kina promovon bashkëpunimin doganor, ndërkuftar dhe ndërkombëtar midis vendeve të nismës për lehtësirat e kontrollit kufitar dhe lehtësimin

e vizave. Forumet e shumta në kuadër të nismës “Një brez, një rrugë” kanë vënë theksin mbi faktin se formalitetet e udhëtimit (që përfshijnë imponimin, përpunimin dhe menaxhimin e vizave, formalitetet kufitare dhe rregulloret doganore) përbëjnë pengesa të theksuara logjistike. Për këtë aspekt në Kinë janë ngritur dhjetëra grupe pune në mënyrë që të arrihen lehtësime për bashkëpunim, dhe një nga këto lehtësime është heqja e vizave.

Bashkëpunim me përfitim të ndërsjellë, nga teoria në praktikë

Çfarë do të mundësojë dhe çfarë do të nxisë më tej kjo marrëveshje? Lehtësimi i vizave është thelbësor për stimulimin e rritjes ekonomike dhe krijimin e vendeve të punës përmes turizmit dhe industrive vartëse të tij. Studimet empirike në rang botëror kanë vërtetuar se marrëveshjet për lehtësimin e vizave nxisin kontaktet mes njerëzve. Ka shumë përfitime për Shqipërinë në këtë aspekt, por le të analizojmë ato me më tepër impakt:

TURIZMI: Sektori i turizmit në Shqipëri ka një kontribut të drejtpërdrejtë në Prodhimin e Brendshëm Bruto (PBB) 8-12% në varësi të vitit, dhe ka një kontribut dytësor ose siç quhet ndryshe indirekt (me anë të tregtarëve dhe industrive ekstra që i shërbejnë turizmit) që arrin deri në 25%. Pra, rëndësia e këtij sektori është tejet e lartë për ekonominë totale të Shqipërisë. Para shpërthimit të pandemisë udhëtarët kinezë nëpër botë arritën shifrën rekord prej 155 milion. Kontributi i udhëtarëve kinezë në turizmin global ishte

Sektori i turizmit në Shqipëri ka një kontribut të drejtpërdrejtë në Prodhimin e Brendshëm Bruto (PBB) 8-12% në varësi të vitit, dhe ka një kontribut dytësor ose siç quhet ndryshe indirekt (me anë të tregtarëve dhe industrive ekstra që i shërbejnë turizmit) që arrin deri në 25%. Pra, rëndësia e këtij sektori është tejet e lartë për ekonominë totale të Shqipërisë.

më i larti dhe është llogaritur që kanë shpenzuar rreth 245 miliardë dollarë në total (në vitin 2019). Me lehtësimin e masave anti-epidemike në vitin 2023, pritet që trendi i turistëve kinezë në botë të rikthehet dhe ndoshta të rritet. Me anë të lehtësimit të vizave, këtyre udhëtarëve ju lehtësohet Shqipëria si destinacion dhe sektori i turizmit do të ketë padyshim përfitime të mëdha.

TREGTIA: Sipas studimeve të OKB-së është vërtetuar se vendet të cilat nuk kanë barriera vizash midis tyre, kanë më tepër intensifikim marrëdhëniesh tregtare, sidomos me bizneset e vogla dhe të mesme. Për sa i përket Shqipërisë, tregtia është një aspekt kryesor i ekonomisë kombëtare dhe është shumë e varur nga importet. Importet nga Kina në shqipëri, në varësi të vitit zënë vendin e tretë ose të katërt (pas Italisë e Turqisë) dhe ajo është shumë e rëndësishme

pasi kategoritë e produkteve nga Kina në tregun shqiptar vetëm janë rritur. Tregtarët shqiptarë e kanë njohur tregun kinez shumë herët, dhe tashmë me heqjen e vizave drejt Kinës rruga e tyre e biznesit bëhet më e lehtë.

SHKËMBIMET NJERËZORE: Sistemi i vizave dhe heqja e tyre, kthehen nga një pengesë në një mundësi, dhe situatat e reja që krijohen bëhen thelbësore për të vazhduar angazhimin kuptimplotë në dialogun midis kombeve dhe kulturave. Një nga bazat e qasjes së politikës së jashtme kineze është ndërlidhja dhe shkëmbime të intensifikuara mes njerëzve. Përmes njohjes më të mirë midis njerëzve përmirësohen lidhjet kulturore dhe kuptohen më mirë realitetet e njëri-tjetrit duke krijuar mundësi të reja për zhvillimin e përbashkët. Dhe, siç thotë një thënie e lashtë kineze “miqësia midis njerëzve mban çelësin e marrëdhëniesh të shëndosha midis shteteve”.

Së fundmi, nëse ka një vend në Evropë që ka përjetuar në vetë të parë atë që Kina është në gjendje të arrijë dhe të bëjë në një tokë të largët dhe të huaj, ky vend është Shqipëria, pasi shqiptarët e kanë parë për shumë kohë marrëdhëniesh intensive në vitet 1960-70 çdo të thotë “bashkëpunim me karakteristika kineze”.

Që prej Kongresit të 20-të të PKK-së, Kina ka hyrë në një epokë të re, dhe në këtë epokë duket se qytetarët shqiptarë do të jenë të privilegjuar, duke ju hapur tregu gjigand i ekonomisë së dytë në botë dhe dyert e një vendi prej 1.4 miliard njerëzish që shqiptarët i konsiderojnë miq!

Ish-zyrtari i arrestuar i FBI-së dhe lidhjet me Shqipërinë

Të mërkurën, ish zyrtari i lartë i kundërzbulimit të FBI-së, Charles McGonigal, arrestuar të shtunën nga autoritetet amerikane, pritet të dalë para gjykatës në Uashington për t'u shprehur nëse i pranon apo jo akuzat se ka marrë para nga një ish-punonjës i shërbimeve inteligjente shqiptare dhe për lidhjet e tij me zyrtarë të tjerë në Shqipëri.

Të hënën, ai nuk i pranoi akuzat e tjera të ngritura ndaj tij në Nju Jork, se ka shkelur sanksionet amerikane ndaj Rusisë duke punuar për oligarkun rus Oleg Deripaska. Gjykata vendosi që ta lërë të lirë kundrejt pagesës, gjatë kohës që do të zhvillohet procesi gjyqësor.

Charles McGonigal ka punuar për sektorin e kundërzbulimit të FBI-së, derisa u largua nga FBI-ja në shtator të vitit 2018 dhe ndër të tjera mbulonte edhe Shqipërinë dhe Bosnje Hercegovinën.

Ai akuzohet se ka marrë 225 mijë dollarë nga një ish-punonjës i shërbimeve sekrete të Shqipërisë dhe ka zhvilluar një sërë takimesh me biznesmenë dhe politikanë në Shqipëri, Kosovë dhe Bosnje, por pa i raportuar ato sipas rregullave.

Sipas aktapadisë, lidhjet e tij kryesore me Shqipërinë janë mbajtur përmes ish zyrtarit shqiptar të shërbimeve sekrete, që në akt-akuzë identifikohet si Personi A. Ky person ka paguar edhe për shpenzimet e tij të udhëtimit në Shqipëri.

Akt-padia e bërë publike dje nga gjykata në Uashington nuk e identifikon më tej Personin A. Por, në bazë të një njoftimi tjetër të shtypit amerikan, në shtator të vitit të kaluar, ku njoftohej se ish zyrtari i FBI-së McGonigal ishte nën hetime, portali “Business Insider” boton kopjen e një dokumenti të jurisë së madhe, ku në listën e atyre, që do të thirreshin për të dëshmuar, figuron shtetasi Agron Neza, shqiptaro-amerikan, që dekada të shkuara ka punuar për shërbimet inteligjente të Shqipërisë.

Personi i dytë nga Shqipëria, i lidhur me ish zyrtarin e FBI-së, identifikohet në akt-padi si Personi B, i cili “ishte një shtetas shqiptar, i punësuar nga një konglomerat kinez energjie. Personi

B shërbente si një këshilltar jozyrtar i Kryeministrit të Shqipërisë, i cili kishte një llogari emaili dhe pasaportë zyrtare të qeverisë shqiptare dhe ka qënë ish-zyrtar i lartë i qeverisë shqiptare.”

Nëse i referohemi sërish dokumentit të jurisë së madhe, në të, personi tjetër, që duhej marrë në pyetje është Dorian Duçka, ish zv/ministër për energjitikën dhe më pas konsulent i pavarur.

Personi A dhe Personi B, sipas akt-padisë, “ishin miq dhe partnerë biznesi me njëri-tjetrin.”

Sipas dokumentit të akuzës, gjatë një udhëtimit në Shqipëri në vitin 2017, “më 9 shtator i pandehuri McGonigal u takua me kryeministrin shqiptar [Edi Rama] dhe me Personin B [Dorian Duçka].

Me kërkesë të Personit A [Agron Neza] ai i bëri thirrje kryeministrit të kishte kujdes dhe të mos i jepte liçenca për kërkime nafte në Shqipëri një kompanie ruse guackë. Personat A dhe B kishin interesa financiarë nga vendimi i qeverisë shqiptare. I pandehuri McGonigal i dha kryeministrit një suvenir të FBI-së në prani të personit B”.

Akt-padia vendos një lidhje të drejtpërdrejtë të takimeve të ish zyrtarit të FBI-së me kryeministrin shqiptar në prani të personave të tretë A dhe B, që ishin shtetas privatë. Është e paqartë se përse kryeministri është takuar me një zyrtar të lartë të FBI-së në prani të personave privatë.

I pyetur nga Zëri i Amerikës, lidhur me marrëdhëniet e kryeministrit me ish zyrtarin e FBI-së, zëdhënësi i qeverisë mohoi, që takimet të kenë patur ndonjë lidhje me ato që thuhet në akt-padi: “Siç e ka sqaruar edhe më parë, kryeministri Edi Rama ka pasur një raport miqësor me zyrtarin e FBI, me të cilin janë takuar disa herë, qoftë në Tiranë, qoftë në New York, po takimet e tyre s’kanë pasur asnjë lidhje me çka thuhet në akt-padinë në fjalë lidhur me persona të tjerë.”

Sipas akt-padisë, ishte pas këtij udhëtimi në Shqipëri në shtator që “i pandehuri McGonigal ka mbajtur një miqësi të vazhdueshme me Kryeministrin [Rama].”

Sipas akt-akuzës, nga shtatori 2017 deri në mars 2018, McGonigal dhe Kryeministri Rama janë takuar 4 herë në Shqipëri dhe në SHBA.

Sipas akt-padisë, gjatë vizitës së shtatorit 2017, McGonigal “u prezantua nga personi A me një biznesmen dhe politikan shqip-

“

Akt-padia vendos një lidhje të drejtpërdrejtë të takimeve të ish zyrtarit të FBI-së me kryeministrin shqiptar në prani të personave të tretë A dhe B, që ishin shtetas privatë. Është e paqartë se përse kryeministri është takuar me një zyrtar të lartë të FBI-së në prani të personave privatë.

”

”

tar, i cili i kërkoi atij ndihmë, që dikush të hetonte për një komplot të dyshuar për të vvarë biznesmenin dhe politikanin”.

Disa javë pas këtyre takimeve, më 5 tetor 2017, sipas akt-padisë, “jashtë një restoranti, në një makinë të parkuar në Nju Jork, McGonigal mori afro 80 mijë dollarë kesh nga Personi A. Po atë vjeshtë ai mori edhe dy pagesa të tjera nga Personi A në shumat 80 mijë dollarë dhe 65 mijë dollarë në rezidencën e banorit A. McGonigal i la të kuptohej Personit A se paratë do t’ia kthente.”

Sipas akt-akuzës, McGonigal i kishte kërkuar Personit A nëse ai mund t’i siguronte një sasi parash që në gusht të vitit 2017 dhe një muaj më pas në shtator, ata kishin diskutuar përsëri rreth përpjekjeve të Personit A që t’ia siguronte paratë dhe që Personi A t’ia jepte ato pjesë-pjesë.

Dy muaj pas vizitës në Shqipëri, më 18 nëntor 2017 McGonigal së bashku me një prokuror nga Departamenti i Drejtësisë, takuan dhe morën në intervistë në Austri, biznesmenin-politikan, që ai e kishte takuar në shtator në Shqipëri. Personi A mori pjesë në këtë takim si përkthyes.

Intervista e biznesmenit-politikan nuk është raportuar dhe nuk figuron në dokumentet e FBI-së. Në të njëjtën ditë të intervistimit në Austri, po më 18 nëntor, McGonigal dhe biznesmeni-politikan, janë takuar edhe në Shqipëri, por këtë herë pa praninë e prokurorit të Departamentit të Drejtësisë. Sipas akt-padisë “politikani-biznesmen diskutoi me të pandehurin McGonigal dhe Personin A për mundësi biznesi”.

“Më 19 nëntor i pandehuri takohet me Personin B për darkë dhe një ditë më pas më 20 nëntor takohet me kryeministrin”, sipas akt-padisë.

Menjëherë pas kthimit nga Shqipëria, më 25 nëntor, McGonigal informon Prokurorin e Departamentit të Drejtësisë, me të cilin takoi politikanin-biznesmen në Austri, për një hetim të mundshëm kriminal për një shtetas amerikan, që ishte regjistruar për të bërë lobizëm “për një parti që nuk ishte e kryeministrit Rama”. Sipas akt-padisë, një ditë më herët McGonigal kishte marrë informacion për këtë lobist nga Personi B.

Në akt-padi nuk identifikohet lobuesi amerikan dhe as partia shqiptare. Por më 14 nëntor të vitit 2017, lobisti Nick Muzin, depozitoi në Departamentin e Drejtësisë, ndonëse me vonesë, dokumentet mbi aktivitetin lobues të disa muajve më parë për llogari

të PD-së, i cili më pas është bërë subjekt hetimi në Shqipëri për origjinën e parave.

Në akt-padinë ndaj McGonigal, përmendet se në dhjetor të vitit 2017 ai është takuar në Uashington me personin A dhe zyrtarë të qeverisë shqiptare dhe në Nju Jork me Personin A dhe kryeminstri Rama.

Më 4 janar 2018, sipas akt-akuzës, McGonigal mori informacion për lobistin amerikan nga Personi A dhe të nesërmen ia dërgoi informacionin një agjenti tjetër të zyrës së FBI-së në Nju Jork.

Më 22 janar ai mori përsëri informacion nga Personi A për lobistin dhe ia dërgoi një vartësi. Personi A, sipas akuzës e kishte marrë informacionin nga zyra e Kryeministrit të Shqipërisë.

Sipas akt-padisë “më 26 shkurt 2018, zyra e FBI-së në Nju Jork hap zyrtarisht hetime të përqendruar tek lobisti amerikan me kërkesën dhe nën udhëzimin e zotit McGonigal. Më pas Personi A u identifikua si burim konfidencial në mbështetje të hetimit. Personi A i ka ofruar informacione zyrës së FBI-së në Nju Jork gjatë hetimit.”

Po sipas akt-padisë “Më pas Personi B ndihmoi në organizimin e një takimi mes zyrës së FBI-së në Nju Jork dhe dëshmitarëve në Evropë, duke paguar mes të tjerash për shpenzime udhëtimi të dëshmitarëve”.

Më 25 qershor 2018, i pandehuri McGonigal, i ka propozuar personit A që të nënshkruajë një kontratë me një individ nga Bosnia të indentifikuar si Personi D në mënyrë që në kompaninë e personit A të depozitoheshin 500 mijë dollarë nga Personi D dhe

“Më 19 nëntor i pandehuri takohet me Personin B për darkë dhe një ditë më pas më 20 nëntor takohet me kryeminstriin”.

firma e tij farmaceutike për të mundësuar një takim mes Personit D dhe një përfaqësuesi të delegacionit amerikan në OKB.

Ndërkohë që në muajin prill, McGonigal ishte takuar në Gjermani me dy individë nga Bosnja, Personin C dhe Personin D, të cilët kishin lërkuar të takoheshin me ambasadorën amerikane në OKB-së, ose ndonjë zyrtar tjetër të lartë për një çështje politike për Bosnje Hercegovinën.

Akuzat për shkeljen e sanksioneve ndaj Rusisë

Akt-padia tjetër ndaj ish zyrtarit të lartë të FBI-së ka lidhje me ndihmën për oligarkun rus, Oleg Deripaska, në shkelje të sanksioneve amerikane. Aktiviteti i tij në favor të miliarderit rus është zhvilluar pasi ishte larguar nga FBI-ja. Ai akuzohet se ka bashkëpunuar me një ish diplomat rus, Sergey Shestakov, që tashmë punonte si përkthyes për miliarderin rus Oleg Deripaska.

Në ose rreth gushtit 2021, McGonigal, Shestakov dhe një person i identifikuar si Agjenti 1 (Këshilltar i Deripaskas) hartuan dhe ekzekutuan një kontratë, sipas së cilës një Korporatë e Qipros do t'i paguante një Kompani në Nju Xhersi 51,280 dollarë paraprakisht dhe më pas 41,790 mijë çdo muaj për informacione zbulimi biznesi me interes për korporatën ruse. Megjithëse pagesat do t'i jepeshin McGonigalit dhe

Shestakovit në emër të Deripaskas, asnjëri prej tyre nuk përmendet në kontratë.

Sipas akt-padisë së Nju Jorkut, kompania e Nju Xhersit është në pronësi të një “Miku” të zotit McGonigal. “Miku” kishte ndihmuar që McGonigal të angazhohej me kompaninë e Nju Xhersit, ndërsa ai ishte ende agjent me FBI-në.

Në një dokument të Departamentit të Drejtësisë, ku depozitohen aktivitetet e lobimit për qeveritë e huaja, (FARA) të depozituar nga Shestakovi, ndonëse përmbahen pak hollësi, përmendet emri Charls McGonigal dhe firma “Spectrum Risk Solutions”.

Kjo firmë, në dokumentin e jurisë së madhe të dalë vitin e kaluar, figuron si kompani e Agron Nezës.

Sipas akt-padisë së Nju Jorkut, McGonigal i ka thanë Shestakovit se “nuk e kishte informuar “Mikun” se po përdorte Kompaninë e tij për të marrë paratë nga kontrata. Shestakov falsifikoi firmën e Mikut pa dijen apo miratimin e tij. Më pas kur Miku i kërkoi McGonigalit të shpjegonte se pse Banka Ruse po i bënte pagesa Kompanisë së Nju Xhersit, McGonigal tha se pagesa ishte për punë “Legjitime” që ai po bënte për një “paskanik rus”. Miku më pas pranoi që të përdorej Kompania e tij dhe transferoi fonde në përputhje me kontratën, nën udhëzimin e McGonigalit, për atë dhe Shestakovin. /VOA

Kosovë/ Gjashtë kushtet e Albin Kurtit për krijimin e Asociacionit

Në seancën e Kuvendit, Kryeministri Albin Kurti ka thënë se Kosova është e gatshme ta pranojë Asociacionin, sipas marrëveshjes së vitit 2013. Megjithatë, ai tha se Asociacioni duhet të jetë në përputhje me Kushtetutën dhe ligjet dhe që paraprakisht të shuhen strukturat ilegale, dhe se një Asociacion I tillë, të krijohet pas njohjes reciproke.

Ai tha se Asociacioni duhet të jetë në përputhje me Kushtetutën dhe ligjet në fuqi, nuk mund të jetë monoetnik, të ndërrojë emrin, të mos mundet të bartë asnjë pushtet publik dhe ekzekutiv dhe t'i shërbejë vetëm bashkëpunimit horizontal të komunave.

Për këtë arsye, ai paraqiti gjashtë pika në lidhje me këtë çështje, e që sipas tij, duhet të jenë:

1. Asociacioni të jetë në përputhje me Kushtetutën dhe ligjet në fuqi në Republikën e Kosovës
2. Asociacioni nuk mund të jetë monoetnik, duhet të ndërrojë emrin, nuk mund të ketë/bartë asnjë pushtet publik (apo ekze-

kutiv) dhe duhet t'i shërbejë vetëm bashkëpunimit horizontal të komunave sipas Kushtetutës dhe ligjit për vetëqeverisje lokale (kreu 5).

3. Asociacioni është pjesë e marrëveshjes finale dhe zbatohet pas njohjes reciproke. Dhe, në ndërlidhje me këtë të fundit, vetëm pasi Serbia t'i ketë pranuar parimet e Kartës së OKB-së në raportet e saj ndërshtetërore me Republikën e Kosovës.

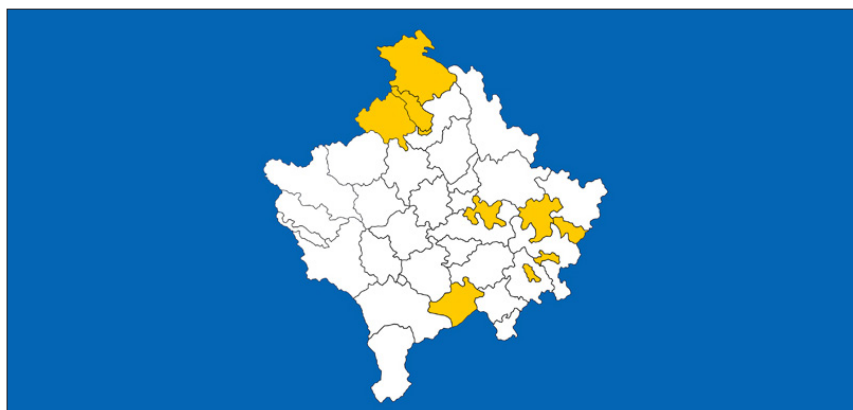
Asociacioni duhet të jetë në përputhje me Kushtetutën dhe ligjet në fuqi, nuk mund të jetë monoetnik, të ndërrojë emrin, të mos mundet të bartë asnjë pushtet publik dhe ekzekutiv dhe t'i shërbejë vetëm bashkëpunimit horizontal të komunave.

4. Para vendosjes së Asociacionit, strukturat ilegale të Serbisë në veri të Kosovës shuhen dhe bëhet dorëzimi i të gjitha armëve ilegale.

5. Të drejtat e pakicave kombëtare dhe mekanizmat mbrojtës përkatës duhet ta ngërthejnë parimin e reciprocitetit ndërmjet dy shteteve respektive, si dhe të marrin parasysh standardet dhe modelet evropiane.

6. Presidenti i Serbisë i tërheq letrat e dërguara te pesë (dhe tek të tjera) shtetet anëtare të BE-së për mospranimin e aplikimit të Republikës së Kosovës për anëtarësim në BE (që paraqet edhe shkelje të po asaj marrëveshjeje Thaçi-Daçiq të 19 prillit 2013).

Kryeministri Albin Kurti, ka thënë se opozita ka dëshirë që të themelohet "Zajednica" por që sipas tij, kjo nuk mund të bëhet.

Vuçiç i drejtohet popullit serb: Serbia rrezikon izolim të plotë nëse nuk pranojmë planin franko-gjerman

Presidenti Aleksandar Vuçiç në një konferencë për mediat të hënën (23/01) tha se përfaqësuesit e BE-së dhe SHBA-së i thanë atij se nëse Serbia nuk pranon të ashtuquajturin propozim franko-gjerman për marrëdhëniet e ardhshme me Kosovën, procesi i saj i integritetit në Bashkimin Evropian do të ndalet dhe investimet do të bllokohen.

Vuçiç tha se i ishte thënë se “duhet ta pranosh këtë plan dhe nëse nuk e pranon... do të përballësh, numri një, me ndërprerjen e procesit të integritetit evropian; numri dy... ndalimi dhe tërheqja e investimeve; dhe numri tre, masa gjithëpërfshirëse në kuptimin politik dhe ekonomik që do të shkaktojnë dëme të mëdha në Republikën e Serbisë”.

Në fjalimin e tij të hënën në mbrëmje, Vuçiç tha se ai mund të ishte përgjigjur duke thënë, “largohuni, ne nuk do të flasim për asgjë”. Por ai tha se kjo do të thoshte “do të ketë pasoja”.

“Do të ishte një çështje javësh para se regjimi pa viza që kemi me Bashkimin Evropian të hiqet... gjëja e dytë që do të na ndodhte do të ishte që të mos kishte më investime, pastaj tërheqja e investimeve nga Serbia.” ai shtoi.

Ai tha se “de fakto” plani u shndërrua në kuadrin e ri të bisedimeve të Serbisë për anëtarësim në Bashkimin Evropian dhe nuk do të ketë asnjë përparim nëse nuk bashkëpunon për këtë, duke nënvizuar se propozimi

tashmë është plan i të gjitha vendeve të bllokut, përfshirë edhe atyre që nuk e njohin Kosovën.

Serbia tha ai duhet ta ketë të qartë se cila është fuqia e saj dhe ajo e vendeve që mbështesin propozimin. Presidenti serb kujtoi se edhe (Slobodan) “Millosheviçi kishte besuar se asnjë bombë e NATO-s nuk do të bjerë, sepse ata përreth i kishin thënë se kjo nuk do të ndodhte dhe iu deshën disa ditë për ta kuptuar se bombat po binin nëpër Serbi”, duke iu referuar fushatës së bombardimeve të NATO-s mbi forcat serbe pasi Beogradi refuzoi një marrëveshje të mbështetur nga perëndimi në pranverën e vitit 1999.

Vuçiç e bëri deklaratën e tij pas takimit me përfaqësuesit të BE-së dhe SHBA-së të premten. Përfaqësuesi i posaçëm i BE-së për dialogun Serbi-Kosovë, Miroslav Lajçak, tha për mediat në Beograd të premten se ai dhe kolegët e tij të BE-së dhe SHBA-së u nd-

jenë “të inkurajuar” pas takimit.

Megjithatë, ish-presidenti serb Boris Tadić, kreu i Partisë Socialdemokrate joparlamentare të opozitës, tha pas fjalimit të Vuçiçit se “shantazhi që po i bëhet Serbisë tregon qartë se nën këtë qeveri, Serbia është një vend plotësisht i poshtëruar”.

Propozimi franko-gjerman ende nuk është bere publik por aq sa ka arritur te rrejdhe neper media, ne baze te ketij plani kërkohet që të dyja palët “të zhvillojnë marrëdhënie normale, të fqinjësisë së mirë me njëra-tjetrën bazuar në të drejta të barabarta”; të “riafirmojnë paprekshmërinë tani dhe në të ardhmen e kufirit/kufirit që ekziston ndërmjet tyre dhe të marrin përsipër të respektojnë plotësisht integritetin territorial të njëri-tjetrit”; gjithashtu për të shkëmbyer “misione të përhershme” dhe për t’u angazhuar për “respektimin reciprok të juridiksionit të secilës palë”.

Tensionohen marrëdhëniet Bullgari-Maqedoni e Veriut/ Sofja tërheq ambasadorin e saj nga Shkupi

Bullgaria do të tërheqë ambasadorin e saj nga Shkupi, dhe do të ndërpresë të gjitha projektet e përbashkëta ndërshtetërore me Maqedoninë e Veriut.

Kjo është bërë e ditur nga ministri i Jashtëm bullgar, Nikolai Milkov, pas një seance në Komisionin Parlamentar për Punë të Jashtme të Bullgarisë, ku është diskutuar për tensionet e fundit me Maqedoninë e Veriut, pas sulmit fizik ndaj Hristijan Pendikovit – përfaqësuesit të një klubi bullgar në qytetin e Ohrit.

Sulmi ndaj tij ka ndodhur më 19 janar, por hetimet ende nuk kanë përcaktuar nëse ai është sulmuar për shkak të mosmarrëveshjeve personale, apo për shkak të shtetësisë së tij bullgare.

Për rast po hetohen katër persona.

“Të gjithë jemi të mendimit se gjërat nuk mund të vazhdojnë siç kanë qenë. Kjo që po ndodh nuk është qasje produktive. Duhet të bëhet e qartë se gjërat kanë ndryshuar. Gjërat nuk do të vazhdojnë, ne do të shqyrtojmë më shumë komponentë dhe elemente të bashkëpunimit tonë dypalësh me këtë shtetin tonë fqinj”, ka deklaruar shefi i diplomacisë bullgare, Nikolai Milkov.

I pyetur nëse pas këtij incidenti Sofja do t’i bllokojë bisedimet e integritetit evropian të Maqedonisë së Veriut, Milkov ka thënë se Bullgaria nuk do ta bëjë këtë gjë, sepse siç tha, “bisedimet asnjëherë nuk kanë filluar” andaj si reagim për incidentin do të ndërmarrë masa tjera, si “ndërrprerjen e të gjitha projekteve të

përbashkëta ndërshtetërore me Maqedonisë së Veriut”.

Ai ka folur edhe për festën e 4 shkurtit, ditëlindjen e Goce Dellçevit, për të cilën tha se nëse bullgarët ndalohen në kufirin e Maqedonisë së Veriut, dhe nuk lejohen të shkojnë në Shkup për të festuar këtë ditë, Bullgaria do të reagojë negativisht.

Dellçev njihet si personalitet nga periudha e vitit 1900, identitetin e të cilit e pretendojnë si Sofja ashtu edhe Shkupi.

Tensionet mes dy shteteve janë acaruar në tre muajt e fundit, pas hapjes së klubeve bullgare në Manastir dhe Ohër, të cilat janë kundërshtuar nga pala maqedonase, pasi mbajnë emrat e Car Borisit të Tretë dhe Vanço Mihajlovit – personalitete bullgare që kanë luftuar për bashkimin e territoreve të Maqedonisë së Veriut me Bullgarinë.

Për rritjen e tensioneve me Sofjen, opozita maqedonase ka akuzuar partitë në pushtet, të cilat, sipas saj, “për të mbrojtur krimin e Kovaçevskit [kryeministër] dhe

Ali Ahmetiti [kryetar i BDI-së] pranuan të gjitha kushtet e Bullgarisë, që çuan në acarim edhe më të madh të raporteve mes dy vendeve”.

“Me LSDM-në [Lidhjen Social Demokratike], Kovaçevskin dhe Bujar Osmanin [Ministër i Punëve të Jashtme] kemi vetëm pasiguri, poshtërime dhe bllokada. Qëndrimi joshtetëror që Qeveria tregon në veprim, është disfata më e madhe që mund t’i ndodhë Maqedonisë [së Veriut]”, është thënë në reagimin e VMRO DPMNE-së.

Bullgaria, si shtet anëtar i BE-së, ka hequr veton ndaj Shkupit vitin e kaluar, për t’ua hapur rrugën bisedimeve të anëtarësimit në Bashkimin Evropian.

Megjithatë, ato mund të bllokohen nëse Maqedonia e Veriut nuk ndryshon kushtetutën për përfshirjen e pakicës bullgare në kushtetutën e saj, ashtu siç parashihet me marrëveshjen mes dy vendeve, bazuar mbi atë që njihet si “propozimi francez”, për zgjidhjen e kontesteve për gjuhën, identitetin dhe historinë maqedonase.

Dear readers and followers of Argumentum.al

On the third anniversary of the founding of the online media Argumentum.al, now it comes in the version of a monthly magazine which you can browse online from April 2022.

This monthly publication offers a clear combination of news on Albania, the Western Balkans and the world, as well as opinions and analyses of events taking place during the month.

Thanking each of you for your attention and trust in our media, we promise that we will continue to publish objective analysis on key developments in the country, region, Europe and the world.

Argumentum.al strives to be an authoritative source of journalism with analyses and comments on international relations, world politics and a wide range of issues of global importance by publishing exclusive materials. This is done thanks to the contribution of some of the well-known names of Albanian politics and journalism and other local and foreign collaborators. At the same time, Argumentum.al is open for comments and opinions by its readers.

Read on domestic and international issues in the magazine Argumentum.al free of charge in Albanian and English!

“Argumentum”, an intellectual process...

Why Balkans in Davos? Like day and night! No news for our Resolution in Strasbourg! General “Winter” also failed!

REALPOLITIK” FLASH” NO.39 | 17 – 31 JANUARY 2023 | EKSKLUSIVELY FOR “ARGUMENTUM“

The renowned diplomatic analyst, Dr. Jorgji KOTE “dots the “i”s and crosses the “ts” on 4 major events in only 1000 words.

DR. JORGJI KOTE

1. Why Balkans in Davos?

This question is posed after the 6 Western Balkan leaders were up in Davos from 16 – 19 January. The Davos World Economic Forum brings together the top leaders and experts of the largest states and international organizations, where they exchange ideas and visions on the world future in the most vital areas. However, the region leaders have exaggerated by going every year in that Forum, which looks more like alpine tourist tours. Moreover, when the problematics of Western Balkans is well-known

worldwide, since there is hardly any world, european and regional forum that had not dealt with it – the EU Summit in Brussels on 30 June, in Prague on 6 October and Tirana Summit on 6 December 2022, without mentioning the “Balkans Summer Theatre” with a forum in each regional capital. Yet, once they

were back home, the troubles started afresh and new conflicts broke out in the region. This happened with Serbia against Kosovo, whose two leaders have since long ago in their tables the German text and the European draft for the possible agreement given by the 5 envoys of the biggest powers. Mr. Abazovic

When the problematics of Western Balkans is well-known worldwide, since there is hardly any world, european and regional forum that had not dealt with it – the EU Summit in Brussels on 30 June, in Prague on 6 October and Tirana Summit on 6 December 2022, without mentioning the “Balkans Summer Theatre” with a forum in each regional capital.

50 years ago it was Det ente and the famous “Ostpolitik”, whereas today Belgrade is only going astray from the European reconciliation spirit. In 1972 Bonn was led by nobelist Brandt, whereas today in Belgrade is Vu i , Milosevic’s former Minister of Information! The Federal German Republic recognized immediately and condemned nazi crimes and Holocaust, whereas Serbia is ignoring to do that even now, 24 years after the military intervention there.

who since 6 months ago is only an outgoing Premier would do much better to have stayed in Podgorica and lead the caretaker government, since things there are going from “the frying pan into the fire” As to Bosnia, its worries are well-known; Skopja and Tirana are indeed opening their EU accession negotiations but it is high time for them to work hard, amidst several affairs and scandals in Tirana and the new crises with Sofia for Skopje, which could postpone negotiations indeed to “greek calendas”

2. “Like day and night! It is the German Agreement dating back to year 1972 and the new European project for Belgrade and Pristina; although the expectation for that model is to have a “win – win” situation. It’s enough to throw a glance to these two very similar models and see the sharp differences. First, unlike Bonn and Berlin in 1972, the setting, ground and climate in Belgrade – Pristine is poisoned and undermined, amidst numerous regional and other conflicts, with its climax the russian aggression against Ukraine. 50 years ago it was Det ente and the famous “Ostpolitik”, whereas today Belgrade is only going astray from the European reconciliation spirit. In 1972 Bonn was led by nobelist Brandt, whereas today in Belgrade is Vu i , Milosevic’s former Minister of In-

formation! The Federal German Republic recognized immediately and condemned nazi crimes and Holocaust, whereas Serbia is ignoring to do that even now, 24 years after the military intervention there. Two Germanies didn’t have any conflict between them, apart from the different ideological system, they were parts of the same nation, whereas Serbia and Kosovo not; Western Germany made the historic conciliation with France and they co-founded the EU within 5 years with four other countries. Whereas Serbia is still “way below” with its “Open Balkans” defying the Berlin Process.

As to the European draft with 10 articles, 5 are just german “copy&paste”. The remaining 4 articles provide amendments much in Serbia’s favour, which certainly add Pristina’s headaches. Unlike East Germany, with this project, Kosovo in practical terms would have no recognition and no membership to the UN and perhaps not even

to the EU. Besides, Serbia cannot make even a step forward without Russian and now Chinese consent. When 5 decades ago, it was Soviet Union together with USA, France and UK that undertook and guaranteed the fastest possible signing and implementation of the Agreement! Whereas today, Kosovo is “ a thorn in the flesh” both for Russia and China. Likewise, there is no obligation for Serbia to discontinue the de-recognition campaigns, which at that time did not exist either. The highlight in the new draft is the primary demand to establish the association of communes with serbian majority and recognize the authority of the Serbian Ortodox Church, which

at that time were unknown. Another ambiguous point relates to Kosovo’s independence, which is not mentioned, even with a

rider, as Western Germany did in 1972, adding a statement that it will continue its work for the country’s re-unification. Most importantly, the previous deal was final and with instant effect; whereas the new draft, even when signed will remain intermediate, without deadlines and safeguards, probably following again the principle “treat one as mother’s but the other as step mother’s baby”

3. No news on our Resolution in Strasbourg even after the Winter session of the Parliamentary Assembly of the Council of Europe held in Strasbourg from 26 – 29 January 2023. Nothing was mentioned for the public, especially for what was pumped with much glamour last October, when PM Rama unleashed

Over three months passed since then, but we know nothing on the procedures for replacing the old with the draft resolution tabled by Albania. Certainly, these procedures are complicated and take time due to many diplomatic efforts; since accelerated or “over night” procedures do not hold water there!

batteries with grave accusations against Strasbourg for Dick Marty’s Resolution of December 2010 on the investigation of charges for trafficking of human beings. Over three months passed since then, but we know nothing on the procedures for replacing the old with the draft resolution tabled by Albania. Certainly, these procedures are complicated and take time due to many diplomatic efforts; since accelerated or “over night” procedures do not hold water there! Yet, they should tell us at what point are

the relevant procedures and their prospect; hoping they would not be postponed to “36 August” as the saying goes here. Otherwise, the proverbial Shakespearean saying “Much ado about nothing” will come once again true!

4. Even “General Winter” failed! We are referring to Putin’s “secret weapon” as they consider in Russia the freezing winter in Europe, which could have brought it to knees due to the lack of gas, energy and foodstuffs. But neither General Winter could not help Putin this time; the forecasted ice-cold did not occur; besides, Europe succeeded to satisfy its energy needs with other alternative sources. Meanwhile, the USA, the EU and other allies will soon deliver the most powerful tanks “Abrams” and “Leopard 2” to Ukraine, apart from the additional 2 billion and 500 billion Euro as financial aids. Very soon, Ukraine could launch the spring general offensive, in the first anniversary of Russian aggression, which apparently as they say “went there for wool but it could return shorn”.

FP's Chairman Meta says resignation of Edi Rama identified in the "McGonigal Affair" is a compulsory action

TIRANA, January 25

In a statement on Wednesday the Chairman of Freedom Party (FP), Ilir Meta said that the Albanian public and the whole world was presented with the file of the former high official TIRANA, January 25 – of the FBI, Charles McGonigal, and with his proven connections with the Prime Minister of Albania, Edi Rama.

Meta, a former president, said that Edi Rama has tried to use relationships and communication with high officials of the US to attack the Albanian opposition, undo the rule of law and secure corrupt profits for himself and his associates through manipulation and corruption.

Below is full statement:

Edi Rama directly and indirectly, together with his associates, have been clearly identified in the "McGonigal Affair" as participants in corrupt acts and illegal influence.

Through manipulation and corruption, Edi Rama has tried to use relationships and communication with high officials of the United States of America to attack the Albanian opposition, undo the rule of law and secure corrupt profits for himself and his associates.

Edi Rama has financed the traffic of influence with corruption money and used his position to hold power in an illegal and mafia-like manner. This is now universally proven.

His activity to manipulate and use a high-ranking US official has had the sole purpose of, in addition to maintaining power, guaranteeing investments through dirty Russian money, by introducing them as atavisms into the Albanian

economy and placing Albania, not in the front of the fight against corruption and trafficking, but in function of their support and use for Rama's gains.

The concealment of the meetings with Edi Rama from McGonigal, as well as the public involvement of his collaborator and partner Rosini in the media against the opposition, and Mr. Sali Berisha, at the time of the relinquishing of mandates are overwhelming proof that Edi Rama represents nothing but a mobsters sitting in the Albanian Prime Minister's office.

It is clear that for Edi Rama, relations with the United States of America have never been and are not those of values, but relations of affairs.

Edi Rama is the man who purposefully and with a well-defined strategy has compromised these relations,

has tried to undermine them, has tried to reduce the respect and love that Albanians have for the United States of America in function of his now proven pro-Russian agendas.

The resignation of Edi Rama is a compulsory action since the level of incrimination, compromising and corruption of the Albanian prime minister's office is scandalous and unimaginable.

The Albanian justice system should have stood up in time in the face of such shocking facts that directly implicate the Prime Minister.

The Albanian justice institutions must communicate intensively and closely with the American justice in order to clarify to the end this whole state affair that already crosses the borders of Albania, to fully investigate and bring the Prime Minister to Justice.

Albania will host “Defender Europe 2023” military exercise

Albania will be one of the hosts of the “Defender Europe 2023” military exercise this year, the Albanian Ministry of Defense announced.

Exercise “Defender Europe” is an annual, multinational, joint large-scale US-led large-scale exercise designed to build preparedness and interoperability between the United States, NATO, and Partner countries.

Exercise “Defender Europe 2023” will be held in the summer of 2023 at several locations across Europe. In addition to the representatives of the Balkan Medical Task Force, representatives from over 30 partner and allied countries also took part in the Initial Planning Conference

in March last year.

In October last year, Albanian Defense Minister noted that thousands of troops and military vehicles will return to Albania after the successful exercise Defender Europea 2021.

“Defender 2021 was an extraordinary story of challenges and successes, not only for the Armed Forces but for the entire Albanian state. Our great experience and commitment are set to bring back to Albania. As exercises that go beyond military dimensions, we have already started preparations to host Defender 2023 and thousands of our allied forces led by the United States”, declared Peleshi.

On that occasion, US ambassador to Albania Yuri Kim

hailed “Defender” as a “historic moment and as “a landmark in Albania’s commitment to regional security and to fulfilling its NATO obligations, adding that the upcoming drills will serve to take a step further.

“The terms ‘historic’ is thrown around quite a lot but it is really the only word that we can use to describe the exercise that we can use to describe the exercise that we are about to undertake that we have undertaken this year. It encompasses an extremely ambitious set of exercises. The fact that we have over 30 countries participating here this week shows that our goal of operating together on the ground, at sea, or in the air is not just advantageous but it is an achieve-

ment”, said Kim.

Two years ago, Albania was one of the organizers of the “Defender Europe 2021” exercise, in which 30,000 American soldiers participated. Around 28,000 U.S., allied and partner forces from 26 nations will conduct nearly simultaneous operations across more than 30 training areas in more than a dozen nations from the Baltics and Africa to the critical Black Sea and Balkan regions.

Defense Minister Armend Mehaj announced today that the Kosovo Security Forces will participate in the “Defender Europe 2023” exercise with more than 1,300 members.

Mehaj pointed out on Facebook that Pristina will be one of the hosts of the exercise, which is organized by the US Army for Europe and Africa, with the help of the allied forces of 25 NATO countries and their partners, Mehaj said.

“The KSF planning team, together with the team of the US forces and other allied forces, is conducting the final four-day conference on the planning of the ‘Defender of Europe 23’ exercise in Budapest,” Mehaj said.

Although it is a regular exercise of NATO member states and partners, Serbian pro-government media reported the news that Albania will be one of the hosts of this year’s exercise as the arrival of American forces in Albania. “American troops will flood Albania” is just one of the headlines that appeared in Serbian tabloids.

DP Deputy says Moscow is interested in a destabilized Balkans, while Serbia will recognize Kosovo when it is no longer dependent on Russia

TIRANA, January 29

Deputy of the Democratic Party (DP) Tritan Shehu has made an analysis of the situation between Kosovo and Serbia in a post on Facebook on Sunday where he stated that Russia is interested in keeping the hotbed of the conflict burning in the Western Balkans.

Shehu said that the only way for Serbia to recognize Kosovo is only if it manages to break away from dependence on Russia. “Serbia will “recognize” Kosovo when it ends its dependence on Russia, so we should have no illusions!” said the DP deputy.

Further he said that Russia’s goal is to keep a hotbed of conflict and instability burning in the Western Balkans through Serbia. “It is this dependence that forces Serbia to almost reject EU projects such as the “Berlin Process” and seek to divert them towards Vucic’s “open

Balkans.”

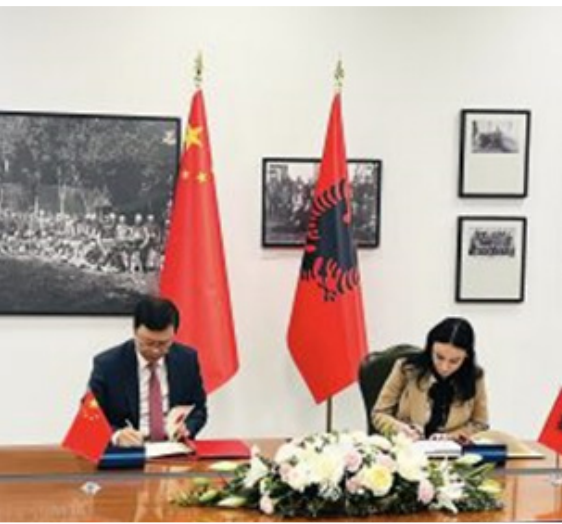
But Shehu, a former foreign minister, is of the opinion that the real interest of Serbia is to get out of this blocking spiral as soon as possible, where Russia is and keeps it. Therefore, according to him, the “Franco-German Plan” does not aim at everything as it does not seek to push it to the final point – mutual recognition.

While the issue of “association”, which apparently is not part of this plan, is in fact a “hot potato”, which was left to Kosovo by the previous governments, without wanting to judge the reasons for its acceptance at the time, said Shehu.

However, DP lawmaker stressed that even today it cannot be implemented except by the government of Kosovo, and absolutely under no circumstances without it.

Albanians and Chinese will travel without visas after agreement sealed by two governments

TIRANA, January 17

“We believe that the entry into force of the “Agreement” will effectively promote exchanges and cooperation between the two countries in the fields of economy, trade, tourism, culture and education and will further deepen the friendship between the two peoples.”

A

lbanian citizens will be able to travel to China without the need to obtain a visa as it has worked until now.

Prime Minister Edi Rama informed that after 30 days the agreement on the free movement of Albanian citizens in China between the two countries will enter into force.

“After 30 days, China opens visa-free for Albanians,” the Prime Minister announced on social networks on Tuesday.

The Albanian government decided in the meeting held on December 27, 2022, the approval in principle of the agreement between the Council of Ministers of the Republic of Albania and the government of the People’s Republic of China, for the mutual waiver of visas for the passport holders of public officials and ordinary passports.

The decision was approved in principle by the Council of Ministers, as a proposal of the Ministry for Europe and Foreign Affairs.

“We believe that the entry into force of the “Agreement” will effectively promote exchanges and cooperation between the two countries in the fields of economy, trade, tourism, culture and education and will further deepen the friendship between the two peoples,” said the Chinese Ambassador in a post on social networks on Tuesday.

THE TIME FOR ESTABLISHING THE ASM IS NOW

*By: Derek Chollet, Counselor of the U.S. Department of State
and Gabriel Escobar, U.S. Special Envoy for the Western Balkans*

The United States and the European Union have placed a renewed emphasis on the integration of the Western Balkans into the Trans-Atlantic family. As President Biden and Chancellor Scholz stated on February 2022, they are committed to “completing the work of integrating the Western Balkans...to finally realize a Europe that is whole, free, and at peace.”

Among our most important aims in the Western Balkans is helping to create the conditions for a healthy, peaceful, and sustainable relationship between Serbia and Kosovo. During the past few weeks, and alongside France, Germany, Italy, and the EU, we have traveled to Belgrade and Pristina to encourage both parties to accept the EU proposal for the two countries to normalize relations, break the cycle of crisis and confrontation, and decisively advance their European integration. This is an historic

opportunity we believe both sides should seize.

One of the most critical tasks remains the implementation of the agreement on the Association of Serb-majority Municipalities (ASM). There has been a lot of discussion about the ASM, and it is time to set the record straight about what it is and what it is not. In general terms, the ASM would be a structure for municipalities with a majority ethnic Serb population to coordinate on issues and services such as education, health care, urban and rural planning, and local economic development—in other words, functions for which all municipalities in Kosovo are responsible. It is a means to improve the everyday lives of people, create confidence between ethnic Serbs and the central government, provide greater connectivity between the north and the rest of the country, and create mechanisms for Serbs to participate more fully in the civic life of Kosovo. Equally important, the implemen-

tation of the ASM agreement is an outstanding, legally-binding, international obligation that requires action from Kosovo, Serbia, and the EU and an existing commitment from the United States in support of the EU-facilitated Dialogue.

Kosovo's commitment to create the ASM does not undermine its constitution or threaten its sovereignty, independence, or democratic institutions. We strictly oppose the creation of any entity resembling Republika Srpska in Bosnia and Herzegovina (BiH); the international community is not seeking to impose a solution. Instead, we are asking Kosovo to provide its own vision for this association and are willing to provide expertise and political support to ensure it works in the best interest of all Kosovans. The EU Special Representative has noted that there are 14 similar arrangements inside of the European Union – none of which violate European systems of effective government. Within the framework of the EU-facilitated Dialogue, Kosovo can reject options that threaten its legal structure, but it cannot reject its commitments. As the most pro-Kosovo country in the world, the United States is committed to supporting the people of Kosovo to ensure that its constitutional and legal structure is not undermined.

What would the ASM look like? Municipalities with shared interests, language, and culture could work more effectively together to address common challenges in delivering public services, through economies of scale and sharing of best practices. For example, municipalities could develop a Serbian-language curriculum for local schools across several municipalities, rather than laboring in a vacuum and duplicating efforts. Such cooperation is in line with the 2015 Constitutional Court ruling on the ASM commitment and good governance principles already practiced elsewhere in Europe.

What would the ASM not be? It would not

add a new layer of executive and legislative power to Kosovo's government. This important principle goes all the way back to the Ahtisaari proposal. Municipalities cooperate on co-managing jurisdictions within legitimate Kosovan institutions and structures. By allowing certain municipalities to more efficiently exercise authorities they already have, it would eliminate the need for Kosovan citizens to seek services from illegal parallel structures – as many now do – and enshrine the transparency and legality of the new structure under and within Kosovan law. And any support and assistance Serbia would provide to the Kosovo Serb community would have to be transparent and go through these legitimate, sanctioned channels.

It's also important to note that an Association of Serb-Majority Municipalities would not be monoethnic. These would be Serb-majority municipalities where not only ethnic Serbs live, but also other groups —Albanians, Bosniaks, and others— whose rights must also be ensured and protected. ASM members would be local officials already elected as representatives of all residents in their municipalities. Ensuring that the ASM remains open to all ethnicities and well within the structure of Kosovo's legal framework were the main concerns of Kosovo's Constitutional Court, which called for the initial proposal to be adapted, not discarded, and reiterated the obligation to form such an association under the Brussels agreement.

As Kosovo's closest friend and ally, we believe that by working to establish the ASM, Kosovo will realize a critical element needed to build its rightful future as a sovereign, multiethnic, and independent country, integrated into Euro-Atlantic structures. We stand ready to support Kosovo in meeting this commitment and will remain by the country's side at every step. The future for both Kosovo and Serbia – and for its young people now looking abroad for opportunity – can be bright, in a Europe truly “whole, free, and at peace.” We have only to seize this moment together.

2023 to be tougher for global economy IMF chief says

This year will be tougher than 2022 for most of the global economy as the United States, European Union and China see slowing growth, the head of the International Monetary Fund (IMF) has warned.

IMF Managing Director Kristalina Georgieva said 2023 will be a “tough year”, with one-third of the world’s economies expected to be in recession.

“Why? Because the three big economies, [the] US, EU, China, are all slowing down simultaneously,” Georgieva said during an appearance on the CBS program “Face the Nation” on Sunday.

The remarks come after the IMF in October cut its global growth forecast to 2.7 percent, down from 2.9 percent forecast in July, amid headwinds including the war in Ukraine and sharply rising interest rates.

Georgieva said that China, the world’s second-largest economy, is likely to grow at or below global growth for the first time in 40 years as COVID-19 cases surge following the dismantling of its ultra-strict “zero-COVID” policy.

“That has never happened before. And looking into next year, for three, four, five, six months the relaxation of COVID restrictions will mean bushfire COVID cases

throughout China,” Georgieva said. “I was in China last week, in a bubble in the city where there is ‘zero COVID’. But that is not going to last once the Chinese people start travelling.”

Georgieva said that she expected China’s growth to improve towards the end of the year but there are concerns about its longer-term trajectory.

“Before COVID, China would deliver 34, 35, 40 percent of global growth. It is not doing it anymore. It is actually quite a stress-

ful for ... the Asian economies. When I talk to Asian leaders, all of them start with this question, ‘What is going to happen with China? Is China going to return to a higher level of growth?’”

Meanwhile, the EU has been especially hard hit by the war in Ukraine, with half of the bloc expected to be in recession this year, Georgieva said.

The IMF chief said, however, that the US economy has stood out for its resilience and could outright avoid contraction this year.

International Holocaust Remembrance Day marked in Tirana, Israeli Ambassador praises Albanians for saving Jews

TIRANA, January 27

Israel's Ambassador to Albania, Galit Peleg, participated in the ceremony organized on the occasion of the International Holocaust Remembrance Day as well as the 31st anniversary of the establishment of diplomatic relations between Albania and Israel on Friday.

"Today, January 27, the UN commemorates the International Holocaust Remembrance Day and marks the day of the liberation and destruction of the concentration camp. For most Jews, this day is very important not only for us as a state, but we remember our family members and those who have disappeared but also those that survived, remembering this dark time of humanity, most of those things that happened because of Germany,"

said the Ambassador.

Further she said, Albania has shown the rest of the world that you don't necessarily have to have the greatest power in the world to be humane. Albanians, regardless of religious belief, decided to follow human values and saved the Jews.

"Although the fascists and Nazis asked them to spy on the Jews, this did not happen. At the end of the war, Albania was the only country in Europe where there were more Jews than at the beginning of the war," said Ambassador Peleg.

For his part, the chairman of the parliamentary group of the Socialist Party, Taulant Balla, said that Friday's meeting concluded a series of meetings organized within the Israel Week dedicated to the commemoration of the Holocaust.

"The morality of world politics has been built on the values of anti-fascism for more than seven decades, and the salvation of the Jews in Albania is one of the most meaningful expressions of our people's anti-fascism," said Balla.

Speaking about the 31st anniversary of the establishment of diplomatic relations between Albania and Israel, Balla said that after the opening of the respective representations in 1991, bilateral relations recognized a new dynamic in the political, economic, cultural and scientific fields.

President highlights challenges and unveils priorities of Albania for 2023 in meeting of National Security Council

TIRANA, January 23

President Bajram Begaj convened on Monday as it had been announced earlier the National Security Council to analyze the state of national security and priorities during 2023.

“The year we left behind was difficult and challenging for national security,” said the President in his speech, emphasizing that in July Albania faced one of the worst cyber attacks sponsored by the state structure of Iran.”It did not only cause problems in the digital infrastructure in the country, but it was accompanied with obvious political goals to cause instability.”

Begaj also said that, during 2022, the country went through difficult situations

related to floods during the winter period; a difficult situation has been created these last two weeks, as well as the fires during the summer period.

According to him, there has also been an infringement of public security by criminal phenomena, illegal activities of drug trafficking, organized crime, corruption, immigration, etc. “All these have had a negative impact on economic development and the increase in the well-being of citizens,” he said.

Begaj also spoke on the ‘very delicate’ situation in northern Kosovo. “Albania is at the side of Kosovo and appreciates the preservation of the inviolability and territorial integrity of the Republic of Kosovo, appreciates the role and contribution of NATO’s KFOR mission in guaranteeing peace and security,” he said adding that Albania supports and encourages dialogue between Serbia and Kosovo mediated by the European Union and supported by the US.

The President said that the meeting will guarantee the coordination of efforts and the efficient use of national resources in the function of security, freedom and well-being.

The meeting was attended by PM Edi Rama, ministers of the line, and other heads of relevant government bodies.

Adresa: Njësia bashkiake nr. 5, Rruga “Abdyl Frasheri”, Ndërtesa 8, Tiranë, Shqipëri

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

Email: redaksia.argumentum@gmail.com,

info@argumentum.al

Marketing & PR

Email: marketing@argumentum.al

Tel: +355 (0) 68 82 01 720

NUIS/NIPT: L91415033Q

...

Twiter : [Argumentum_al](#)

Facebook: [argumentum.al](#)

Instagram: [argumentumnews](#)